

Evropska mreža tijela za jednakost (EQUINET)¹:

Podsjećajući da su jednak tretman i nediskriminacija temelji univerzalnog sistema ljudskih prava i osnovni principi i vrijednosti Evropske unije;

Priznajući da je pravo na jednakost i slobodu od diskriminacije jedino pravo koje je definisano u svih devet osnovnih sporazuma UN-a o ljudskim pravima i da je to takođe predmet obavezujućeg zakonodavstva i dobro razvijene sudske prakse na nivou Savjeta Evrope i EU;

Podsjećajući na to da su tijela za ravnopravnost nezavisne državne institucije širom Evrope uspostavljene za promovisanje jednakosti i borbu protiv diskriminacije i uznemiravanja, a često i za mandat bavljenja govorom mržnje;

Ponavljajući da su tijela za ravnopravnost posvećena promociji jednakosti i nediskriminacije u svim oblastima života;

Priznajući da je sloboda izražavanja jedno od najosnovnijih ljudskih prava i primjenjiva ne samo na „informacije“ ili „ideje“ koje su pozitivno primljene ili se smatraju neškodljivim ili zanemarljivim, već i na one kojima se vrijeđa, šokira ili ometa država ili bilo koji dio njenog stanovništva, ali se podsjeća da sloboda izražavanja nije apsolutna i da je potrebno spriječiti govor mržnje definisan kao svi oblik izražavanja koji širi, podstiče, promoviše ili opravdava mržnju zasnovana na netrpeljivosti;

Prepoznajući vezu između diskriminacije, uznemiravanja i govora mržnje;

Konstatujući sa zabrinutošću izvještaje o sve većem broju izbornih kampanja u Evropi u kojima su žrtve ugrožene diskriminirajućim jezikom ili govorom mržnje protiv određenih društvenih grupa, često opravdanim kao puki izrazi ličnog mišljenja ili čak brige za ljudska prava;

Priznajući da diskriminacija, uznemiravanje, govor mržnje i ideologije ili politički diskurs u izbornim kampanjama koje se zasnivaju na idejama ili teorijama inherentne superiornosti jedne grupe ljudi zbog njihovih ličnih karakteristika, direktno i nužno protivriječi demokratskim principima i mogu potkopati temeljne vrijednosti demokratskih država i naših zajedničkih ustavnih tradicija.

Daje sljedeće preporuke:

¹ Neslužbeni prevod preporuke EQUINET-a o govoru mržnje u političkom diskursu

Opšte načelo jednakosti

1. Nediskriminacija i ambicija za suštinskom jednakošću su temelji Evropske demokratije, a izborne kampanje su ključni testovi za posvećenost njima.
2. Jednak tretman i nediskriminacija su zajednički minimalni standardi i moraju biti poštovani u svim okolnostima, uključujući i vrijeme izbornih kampanja.
3. Političke stranke i mediji bi trebali razmotriti usvajanje ili podržavanje kodeksa ponašanja za izborne kampanje, koje uključuju politiku borbe protiv diskriminacije, uznemiravanja i govora mržnje.

Zabrana diskriminacije

4. Političke stranke i kandidati, kao i ljudi koji rade za njih moraju da se u njihovim programima i kampanjama uzdrže diskriminišućeg jezika ili predlaganja diskriminatornih politika i zakona, izražavanja ili podržavanja ideja ili teorije superiornosti jedne grupe osoba zbog njihove rase, etničkog porijekla, religije, pola, dobi, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, druge zaštićene lične karakteristike ili kombinacija ovih osobina.
5. Mediji, u izvještavanju o izbornim kampanjama, treba da se uzdrže od korišćenja ili podrške diskriminatornom jeziku ili politici, ideji ili teoriji o superiornosti jedne grupe osoba zbog njihove rase, etničkog porijekla, religije, pola, dobi, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, druge zaštićene lične karakteristike ili kombinacija ovih osobina. Izvještavanje o takvim pitanjima i izjavama u predizbornim kampanjama treba sprovesti odgovorno, uz obrazloženje i kritički osvrt na kontekst.

Govor mržnje

6. Političke stranke i kandidati, kao i ljudi koji rade za njih, moraju da se u svojim programima i kampanjama uzdrže od govora kojim se podržava izražavanje koje sadrži govor mržnje².
7. Mediji, u izvještavanju o izborima kampanje, treba da se uzdrže od podrške govoru mržnje. Jezik izvještavanja u izbornim kampanjama koje sadrže govor mržnje mora biti korišćen na odgovoran način i popraćen odgovarajućim objašnjenjima i kritičkim promišljanjem o kontekstu u kojem se govori.

² Za potrebe ove preporuke, govor mržnje se tumači u skladu sa formulacijom *Opšte preporuke o politici br. 15 Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije* u borbi protiv govora mržnje, kao zagovaranje, promocija ili podsticanje, u bilo kom obliku, omalovažavanje, mržnja ili ponižavanje osobe ili grupe osoba, kao i svako uznemiravanje, uvreda, negativni stereotipi, stigmatizacija ili prijetnja u odnosu na takve osobe ili grupe osoba i opravdanje svih navedenih oblika izražavanja na osnovu "rase", boje kože, porijekla, nacionalne ili etničke pripadnosti, starosti, invaliditeta, jezika, religije ili uvjerenja, pola, roda, rodnog identiteta, seksualne orijentacije ili druge lične karakteristike

Razmatranje osjetljivih tema³

8. Političke stranke i kandidati, kao i ljudi koji rade za njih, treba da se bave odgovorno i pravično osjetljivim temama koje se odnose na grupe definisane zajedničkim zaštićenim ličnim karakteristikama kako bi se izbjegla njihova stigmatizacija.
9. Mediji prilikom izvještavanja o izbornim kampanjama, treba da se bave odgovorno i pravično sa osjetljivim temama koje se odnose na grupe definisane zajedničkim zaštićenim osobinama, kako bi se izbjegla njihova stigmatizacija. Izvještavanje o takvim osjetljivim temama mora biti popraćene odgovarajućim objašnjenjima i kritičkim promišljanjem o kontekstu u kojem se govori.

Ravnopravno predstavljanje na izbornim listama

10. Političke stranke bi trebale razmotriti uspostavljanje prakse i politike za njihovo predstavljanje na svojim izbornim listama koja odražava raznolikost ljudi u društvu na svim nivoima čak i u odsustvu izričite pravne obaveze da to učine.

³ U svrhu ove preporuke, osjetljiva tema predstavlja bilo koju temu koja se rutinski koristi u diskriminatornoj i netolerantnoj retorici ili govoru mržnje protiv određenih grupa. Osjetljive teme mogu uključivati, ali nisu ograničene samo na mjere socijalne zaštite, naknade za nezaposlene ili kriminalne statistike.